

Digital strategi i

løsnings tjenester ulike kompetanse Gjesdal IKT-kommune IKT-løsninger infrastruktur bruk kompetanse drift behov IKT vedlikehold kommunen

Digital strategi for Gjesdal kommune 2015 - 2019

Innholdsfortegnelse

1. Sammendrag.....	3
2. Strategiske veivalg	4
3. Effektiv ressursbruk.....	6
4. Tjenesteområder	8
5. Leveranse.....	9
6. Risiko og problemstillinger	11
7. IKT Styringsmodellen	12
8. IKT Råd	16
9. Definisjon av systemeiere av IKT løsninger i Gjesdal kommune	17

1. Sammendrag

Målsettingen med en kommunal digital strategi vil være å reise overordna problemstillinger og foreslå løsninger innen et felt som er meget viktig for vår kommune, og som vil bli enda viktigere i åra som kommer. Et slikt overordna strategisk dokument må og skal følges opp av digitale handlingsplaner innen hvert tjenesteområde, med utgangspunkt i utfordringer knyttet spesifikt til disse områdene.

Gjesdal kommune har en styringsmodell hvor det i stor grad er lagt opp til delegert myndighet videre fra rådmannsnivå. Mye ansvar er dermed plassert fra rådmannen til resultatenheter, og enhetene er selvstendige med tydelige rammer og ansvar for egen drift.

På IKT-området har styringsmodellen medført utfordringer mht. mangelfull overordnet koordinering av anskaffelser og presset drift av IKT-løsninger¹ og infrastruktur. Det har blitt stadig mer utfordrende å sikre at anskaffelse og bruk av IKT-løsninger sees i sammenheng for å sikre hensiktsmessig ressursbruk og ønsket måloppnåelse.

IKT-rådet skal derfor etableres for å oppnå en bedre koordinert anskaffelsesprosess.

Behovet for en strategi som i større grad definerer og forankrer rammevilkår og forutsetninger for helhetlig tilnærming til bruk av IKT i organisasjonen har vært utgangspunktet for utarbeidelsen av digital strategi.

¹ «IKT-løsning» er brukt om elektronisk programvare med tilhørende teknisk utstyr som benyttes til elektronisk databehandling i tjenesteproduksjonen.

2. Strategiske veivalg

2.1 Virksomhetskontekst

Gjesdal kommune er en kommune i sterk vekst. De siste årene har kommunen hatt en årlig gjennomsnittlig vekst på ca. 2, 5 %. Vi har i flere år hatt en av landets yngste befolkning. Det fører til at Gjesdal bør ha mye fokus på barn og unge i sin IKT strategi.

Investeringsbehov knyttet til den sterke veksten gjør at kommunens økonomiske handlingsrom er begrenset.

Nasjonale myndigheter gir ulike føringer og pålegg for hvilke tjenester kommunen skal yte og hvordan tjenestene skal utformes. Sentralt på IKT-området er blant annet *Regjeringens digitaliseringsprogram*² og *eKommune 2012 - lokal digital agenda*³ utarbeidet av KS.

Sentralt på IKT-området er også læreplanen for grunnskolen, Kunnskapsløftet, som krever at IKT skal brukes i alle fag. Kunnskapsløftet regner IKT som en av de fem grunnleggende ferdighetene.

Kommuneplanen er kommunens viktigste strategiske plandokument, og vil på mange måter være "førende" for alle andre planer i kommunen, også for et plandokument knyttet til digital strategi. Hovedsatsingsområdene i kommuneplanen må derfor også legges til grunn for all planlegging og i alle planer.

Utviklingen i bruk av IKT-løsninger i kommunens enheter er raskt økende. Det er en forventning om at teknologi skal være ressursbesparende, gjøre kommunens tjenester mer tilgjengelige, samt bidra til økt kvalitet i tjenesteleveransen. Økt bruk av IKT-løsninger i kommunens enheter medfører økte

krav til elektronisk infrastruktur. IKT-løsningene/systemene blir stadig mer omfangsrike og komplekse, og forutsetter tilstrekkelig kompetanse og kapasitet for å driftes.

Kommunens innbyggere og næringsliv etterspør mer tilpassede tjenester og stiller høye krav til kvalitet og tilgjengelighet.

Gjesdal kommune har en styringsmodell hvor det i stor grad er lagt opp til delegert myndighet. Mye ansvar er dermed delegert fra rådmannen til resultatenheter, og enhetene er selvstendige og avgrensede med tydelige rammer og ansvar for egen drift. På IKT-området har styringsmodellen medført utfordringer mht. mangelfull overordnet koordinering av anskaffelser og presset drift av IKT-løsninger og infrastruktur.

2.2 Visjon, verdier og mål

Gjesdal kommunes virksomhetsidé er å yte tjenester og utvikle samfunnet i dialog med innbyggere og næringsliv. Ved riktig bruk av IKT vil vi oppnå økt produktivitet, høyere kvalitet og økt tilgjengelighet. Det gjøres med utgangspunkt i vår visjon, *Gjesdal – vi strekker oss lenger*. Blant våre verdier er at vi skal være en ansvarlig, modig og endringsvillig kommune.

I gjennomføringen av den digitale strategien betyr:

- *Ansvarlig* at vi tilrettelegger elektroniske tjenester slik at de kan brukes av alle.
- *Modig* at vi utfordrer oss selv til å ta i bruk flest mulig elektroniske tjenester, internt og eksternt.
- *Endringsvillig* at vi fokuserer på nye og endrede forutsetninger i en stadig skiftende digital hverdag.

² På nett med innbyggerne – Regjeringens digitaliseringsprogram
<http://www.regjeringen.no/nb/dep/fad/kampanjer/dan.html?id=675818>

³ eKommune 2012 - lokal digital agenda, KS – kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon
http://www.ks.no/PageFiles/15910/ekommune_2012_revidert_des_2010.pdf

Kommunen har følgende hovedmål:

- Fornøye brukere
- Ansvarsbevisste og stolte medarbeidere
- Framtidsrettede og funksjonelle løsninger
- Økonomi som gir handlingsrom

2.3 Veivalg i framtiden

Det er i dag et utstrakt samarbeid mellom mange kommuner, på flere forskjellige områder. Også innen IKT har kommuner etablert ulike samarbeidsfora, så vel faglig som rent drifts- og selskapsmessig.

I årene framover må Gjesdal foreta noen valg på dette området, knyttet til ulike forhold som for eksempel kompetanse(-utveksling), hospitering, avtalefestet driftssamarbeid eller en organisatorisk sammenslåing av IKT-enheter i flere kommuner. I denne sammenhengen er det også naturlig å diskutere outsourcing av IKT området selv om dette ikke er mye brukt i vår region.

Det pågående arbeidet med ny kommunestruktur vil også kunne ha stor betydning for hvordan IKT bør/må organiseres i framtida.

2.4 Kommunens muligheter og kompetanse

For at Gjesdal kommune skal lykkes med sine oppgaver og nå sine hovedmål, skal det satses på:

2.4.1 Medvirkning og tilgjengelighet:

Gjesdal kommune skal legge til rette for en god dialog med brukere, innbyggere, næringsliv og andre offentlige organ. Kommunen skal aktivt innhente kunnskap om interesser og behov til bruk i kommunens arbeid med oppgaveløsning og utvikling.

2.4.2 Effektive arbeidsprosesser:

Gjesdal kommune skal være kreativ og nyskapende i utvikling av tjenester og styringssystem, og ha en kultur for tverrfaglig samspill og informasjonsdeling. Det skal legges fokus på å utvikle en tydelig uttrykt løsningsorientert kultur i organisasjonen. Nye løsninger skal i størst mulig grad også være tilpasset og tilgjengelige på mobile enheter (smarttelefoner og nettbrett).

2.4.3 Kompetente ansatte og ledere:

Gjesdal kommune skal rekruttere og beholde gode medarbeidere og ledere. Det skal derfor legges til rette for faglig utvikling og kompetanseheving, og å ha handlekraftige og modige ledere.

2.4.4 Ressursbruk:

Gjesdal kommune skal ha god økonomistyring og kostnadskontroll. Det skal være tydelige prioriteringer og god styring av ressursbruken. Gjesdal skal ha en forsvarlig økonomiforvaltning som legger til rette for framtiden.

2.5 Digitalisering for bedre tjenester og effektivitet

IKT som verktøy vil på ulike måter bidra til å nå de mål som er satt. Tiltak som bidrar til effektivisering og kostnadsbesparelser vil bli prioritert.

2.5.1 Medvirkning og tilgjengelighet:

Elektroniske søknadsskjema og selvbetjeningsløsninger for innbyggere og næringsliv vil gjøre kommunen mer tilgjengelig og kan være ressursbesparende som følge av mer effektive arbeidsprosesser og raskere saksbehandling.

Gode og sikre elektroniske innsynsløsninger for innbyggere, næringsliv og andre offentlige organ vil lette tilgangen til relevant informasjon for den enkelte.

Bruk av elektroniske innbygger- og brukerundersøkelser for å innhente kunnskap om hvordan kommunens tjenestetilbud oppleves.

Kommunens internettportaler skal på en god og oversiktlig måte gi innbyggerne og næringsliv informasjon og veiledning om kommunens ulike tjenester.

Kommunen skal aktivt benytte de toneangivende sosiale mediene for å komme i dialog med innbyggerne og for å informere om ulike tjenestetilbud.

2.5.2 Effektive arbeidsprosesser:

Redusere manuelle arbeidsprosesser ved bruk av IKT-løsninger.

Bedre integrasjon og dataflyt mellom ulike fagsystemer som legger til rette for elektroniske arbeidsprosesser iht. vedtatt arkitektur.

Moderne samhandlingsløsninger og dokumenthåndteringssystemer vil bedre den interne samhandlingen og informasjonsforvaltningen.

Bruk av mobile enheter som nettbrett og smarttelefoner i tjenesteproduksjonen.

2.5.3 Kompetente ansatte og ledere:

Elektronisk opplæringsplattform (e-læring) som supplement til eksisterende opplæringstiltak og kurstilbud.

Det er viktig at både nye og nåværende ansatte får mulighet til å benytte seg av slike løsninger for å kunne vedlikeholde og øke sin kunnskap.

Et system som kan være aktuelt å bruke rundt dette er plattformen som KS Opplæring har utviklet og som er gratis i bruk for alle norske kommuner.

2.5.4 Ressursbruk:

Muligheter for innhenting og presentasjon av styringsdata på tvers av fagsystemer og enheter for å lette rapportering internt i organisasjonen, mot

politikere og eksterne samarbeidspartnere og bidra til bedre beslutningsgrunnlag.

Bruk av IKT-løsninger for å redusere driftskostnader knyttet til lys, varme og ventilasjon i kommunale bygg.

3. Effektiv ressursbruk

3.1 Overordnede IKT-prinsipper

Følgende prinsipper skal ligge til grunn for anskaffelse, drift og vedlikehold av kommunens IKT-løsninger:

- Gjesdal kommune skal følge interne rutiner for en overordnet koordinering av all anskaffelse av IKT-løsninger.
- For å oppnå best effekt av gjennomførte investeringer, skal evt. ubrukte funksjonaliteter ved eksisterende løsninger inkluderes i vurderingen av nye behov.
- Konsekvenser og muligheter for økt tilgjengelighet, mer effektive arbeidsprosesser, økt gjenbruk av data, økt kompetanse og mer effektiv ressursbruk skal inngå i vurderingen av enhver ny investering.
- Gjesdal kommune skal benytte løsninger basert på etablerte standarder som i størst mulig grad kan integreres med omkringliggende system.
- Gjesdal kommune skal benytte nasjonale fellesløsninger (for eksempel ID-porten, Altinn og digital postkasse) og standarder der de finnes fremfor leverandørspesifikke løsninger.
- Publikumsrettede IKT-løsninger skal følge nasjonale prinsipper for universell utforming⁴ og skal følge anbefalte og pålagte standarder i Referansekatalog for IKT- standarder i offentlig sektor⁵.
- Gjesdal kommune skal benytte robuste og anerkjente løsninger fra etablerte leverandører. Egenutviklede og spesialtilpassede løsninger skal så langt som mulig unngås.
- Installasjon, oppgradering, drift og vedlikehold

⁴ <http://universellutforming.difi.no/>

⁵ Referansekatalog for IKT-standarder i offentlig sektor:

<http://standard.difi.no/forvaltningsstandarder/referansekatalogen-html-versjon>

av IKT løsningene skal i størst mulig grad utføres av egne ansatte dersom dette er kostnadseffektivt.

3.2 IKT styringsmodell

Gjesdal kommune har en desentralisert styringsmodell hvor mye ansvar er delegert ut til resultatenhetene. Enhetene er selv ansvarlig for anskaffelse og videreutvikling av sine fagspesifikke IKT-løsninger.

Videre har det vært en utfordring å innføre løsninger som berører hele eller større deler av kommunens organisasjon og hvor ansvar for finansiering og forvaltning ikke naturlig kan plasseres til en enkelt enhet eller et tjenesteområde.

Helhetlig oversikt over behov, samt evne til å prioritere tiltak innen begrensede økonomiske rammer, er viktige forutsetninger for å sikre effektiv og samordnet ressursbruk – dette gjelder også innen IKT. Styringsmodell for IKT skal sikre at kommunens ressursbruk på IKT (investeringer, drift og vedlikehold) gjøres i tråd med organisasjonens overordnede strategier og hovedmål. Samtidig skal resultatenhetenes selvstendige rolle i størst mulig grad ivaretas.

Det skal etableres et IKT-råd som skal være et organ for innsamling og vurdering av organisasjonens behov for IKT løsninger. Rådet vil også kunne komme med anbefalinger i forhold til prioritering av ressursbruk, og skal ha et bredt tverrfaglig perspektiv. IT-enheten vil fungere som sekretariat for IKT-rådet, og fortløpende avklare eventuelle anskaffelser som kan iverksettes uten videre behandling. Systemeiere⁶ har en sentral rolle i bruk og forvaltning av IKT-løsninger og ivaretas i hovedsak av enhetene.

For å bistå systemeierne i arbeidet med å ta gode beslutninger vedrørende anskaffelse og bruk av løsninger, skal det utarbeides en overordnet veiviser basert på DIFI sin prosjektveiviser⁷ for anskaffelse av nye IKT-løsninger samt større oppgraderinger av eksisterende IKT-løsninger. Alle anskaffelser skal organiseres som prosjekter. Prosjektveiviseren skal dekke alle faser fra idé og behovsbeskrivelse, planlegging og gjennomføring til avslutning av prosjektet og gevinstrealisering⁸.

For nærmere beskrivelse av styringsmodellen for IKT, med eksempler på beslutningsprosesser samt mandat for IKT-rådet, se pkt. 8.

3.3 IKT økonomistyring og finansiering

Gjesdal kommune er i en presset økonomisk situasjon. Det er derfor avgjørende at anskaffelse, bruk, drift og vedlikehold av IKT-løsningene er mest mulig effektive.

IKT-løsninger finansieres per i dag:

- innen enhetens eksisterende budsjettamme
- med IKT-midler avsatt i økonomiplanen
- som et eget tiltak vedtatt i økonomiplanen

Ved innkjøp av IKT-relatert utstyr og tjenester skal alltid eksisterende rammeavtaler benyttes og ved innkjøp av IKT-løsninger skal dette gjøres iht. vedtatt arkitektur.

Innkjøp av nytt IKT-rettet elektronisk utstyr, så som PC-er, nettbrett og mobiler med tilhørende utstyr inkludert lisenser, gjøres sentralt via IKT-avdelingen etter vedtatte standarder, og finansieres av den enkelte enhet.

Hvis enhetene har behov for spesialløsninger, skal disse vurderes ut fra en kostnads- og behovsanalyse.

⁶ Se vedlegg: «Definisjon av Systemeier av IKT-løsninger i Gjesdal kommune»

⁷ Prosjektveiviseren 2.0 - Difis anbefalte prosjektmodell for gjennomføring av digitaliseringsprosjekter i offentlige virksomheter <http://www.prosjektveiviseren.no/>

⁸ <http://www.ks.no/gevinstrealisering>

Som hovedregel skal altså finansiering dekkes av de enhetene som genererer behovet.

Sentralt utstyr for drift av nettverksutstyr, samband, infrastruktur m.m. finansieres per i dag samlet over IT-enhetens budsjett. Budsjettet må være dimensjonert ihht dette.

Utstyr i denne kategorien som skal dekke spesifikke løsninger og som er initiert av enhetene, skal finansieres av enheten selv.

IKT-midler som tildeles via økonomiplanen, kan benyttes til overordnede IKT-investeringer. Enhetene kan søke om midler og søknadene behandles av IKT-rådet og godkjennes endelig av rådmannens ledergruppe.

4. Tjenesteområder

Fokusområder og mål for tjenesteområdenes digitale utvikling

4.1 Tjenesteområde Opplæring

Tjenesteområdet opplæring setter fokus på følgende områder i planperioden:

- Alle elever og ansatte er digitalt kompetente
- Alle elever og ansatte bruker digitale verktøy og læremidler i alle fag
- Skole har gode systemer og verktøy som sikrer kommunikasjon internt og eksternt

4.2 Tjenesteområde Barnehage

- De ansatte har nødvendig kompetanse i å bruke de digitale verktøyene i

standardpakken

- De ansatte har digital kompetanse og vilje til å bruke IKT utstyr i lek og læring med barna
- Pedagogiske ledere bruker digitale saksbehandlingsverktøy
- Barnehage og foreldre benytter et digitalt kommunikasjons- og dokumentasjons-verktøy

4.3 Tjenesteområde Samfunnsutvikling

- I størst mulig grad legge til rette for digitale løsninger for medarbeiderne
- I størst mulig grad legge til rette for større bruk av digitale løsninger mot innbyggere og andre interessenter
- Oppnå en bedre dialog med innbyggerne via sosiale medier

4.4 Tjenesteområde Helse og velferd

Tjenesteområde Helse og velferd setter fokus på følgende områder:

- Øke utnyttningen av eksisterende fagsystemer og elektronisk samhandling
- Nytte mulig integrasjon
- Kompetanseheving og prioritering av oppfølging av systemansvarsrollen
- Tilgjengelighet der vi yter tjenestene (nettbrett, håndholdte terminaler)
- Videre satsing på meldingsutveksling for effektiv samhandling i helsevesenet

Både for å effektivisere tjenester og møte forventet knapphet på arbeidskraft skal kommunen aktivt

vurdere å ta i bruk funksjonell velferdsteknologi.

5. Leveranse

5.1 IKT-tjenester og prosesser

IT-enheten som omtales spesielt i dette dokumentet, vil bli beskrevet med ansvar og gjøremål i dokumentet som kalles digital handlingsplan internt servicesenter.

Det som omtales videre under dette punktet, er overliggende retningslinjer for Gjesdal kommune.

5.2 Virksomhetsarkitektur

Gjesdal kommune er en kompleks virksomhet med mange enheter som yter ulike tjenester til ulike brukergrupper. For å understøtte dette tjenestetilbudet kreves effektive og robuste IKT-løsninger og verktøy.

Det skal på IKT-området etableres styringsprosesser for utviklingen, dette for å sikre bedre samordning på tvers av enheter og tjenesteområder. Gode anskaffelsesprosesser skal sikre at nye IKT-løsninger er tilpasset kommunens infrastruktur og øvrige IKT-løsninger.

Det er i dag knyttet mange manuelle prosesser til oppretting og vedlikehold av brukeropplysninger og brukertilganger i kommunens IKT-løsninger. De manuelle arbeidsprosessene er tidkrevende, gir redusert datakvalitet og skaper sikkerhetsutfordringer hvis tilganger ikke automatisk deaktiveres når en person slutter eller endrer stilling. Økt bruk av web-baserte løsninger og skytjenester via eksterne leverandører gjør at mange ansatte må forholde seg til flere ulike

brukernavn og passord.

Det skal aktivt jobbes mot å redusere de manuelle arbeidsprosessene knyttet til oppretting, vedlikehold og avslutning av brukertilganger, samt pålogging til kommunens IKT-løsninger. Det er viktig å ha god styring av hvilken informasjon den enkelte medarbeider har tilgang til, samt fokus på økt informasjonssikkerhet.

Nye arbeidsformer vil kreve stort fokus på opplæring og en evne og vilje i organisasjonen til å endre eksisterende arbeidsmetoder og prosesser. Nye løsninger innen intranettportal og sak-/arkivsystemet gir bedre muligheter for informasjonsutveksling og samhandling på tvers.

Gode nettverksforbindelser mellom kommunens ulike lokasjoner og serverrom er avgjørende for en effektiv utnyttelse av IKT-løsningene.

Det skal vektlegges at alle lokasjoner skal ha tilstrekkelig nettverksforbindelse til å få løst sine oppgaver på en tilfredsstillende måte.

Bruk av nettbrett og smarttelefoner i tjenesteproduksjonen vil øke produktiviteten og gi økt tilgjengelighet til digitale verktøy, men det gir også nye utfordringer mht. drift og sikkerhet.

Kommunens infrastruktur må legges til rette for å håndtere disse utfordringene.

5.3 Personell

Gjesdal kommune har i dag en tilfredsstillende bemanning på IKT-siden i antall årsverk.

Daglig drift, større utviklingsoppgaver samt deltakelse i ulike anskaffelsesprosjekter, setter likevel tilgjengelige personellressurser under press. I tillegg medfører flere og mer kompliserte IKT-løsninger større krav til en effektiv og robust driftsorganisasjon med økte forventninger til

oppdatert kunnskap og kompetanse.

gjør at spesialisering i IT-enheten ikke er til å unngå. Dette medfører at flere sentrale kompetanse- og arbeidsområder er knyttet opp mot enkeltpersoner.

Dersom ikke ressurser til erfaringsoverføring og overlapping av kunnskap styrkes, vil kommunen bli stadig mer sårbar på sentrale driftsområder som nettverk, databaser m.m.

Nyrekruttering er krevende da regionen har en stor privat sektor som kommunen må konkurrere med for å tiltrekke seg kompetente medarbeidere. Med begrensede ressurser og tilgang på kompetanse, blir det stadig viktigere for IKT-enheten å prioritere de oppgavene det er viktig å ha hånd om selv, i motsetning til oppgaver som med fordel kan løses eksternt.

Systemeierne har hovedansvar for sine respektive IKT-løsninger med spesialkompetanse for sine fagløsninger og er ansvarlig for nødvendig opplæring.

Noen tjenestekområder har superbrukere som følger opp systemeiers oppgaver og eventuelle andre utfordringer knyttet til IKT innen tjenestekområdets fagfelt.

Skolene har egne IKT-veiledere som er ressurspersoner for den enkelte skole. Effektiv bruk av IKT-løsningene krever god opplæring og kompetanse hos de ansatte som bruker løsningene.

5.4 Eksterne leverandører/konsulentbruk

Gjesdal kommune benytter et stort antall fagspesifikke IKT-løsninger fra ulike leverandører. Leverandørmarkedet for kommunal sektor preges

Antall ansatte og de mange fagfelt som skal dekkes

av at det er mange systemer, men at det er få leverandører innenfor de enkelte fagfeltene. Løsningene er utviklet for å løse fagspesifikke problemstillinger og er ofte lite tilpasset samhandling med andre IKT-løsninger.

Større leverandører tilbyr en portefølje av fagsystemer som er tilpasset hverandre, men som er krevende å integrere med løsninger fra andre konkurrerende leverandører. Manglende konkurranse og komplekse løsninger som er krevende å skifte ut gjør at kommunen på sentrale områder har en sterk leverandøravhengighet. For å avhjelpe på denne situasjonen skal kommunens innkjøps- og forvaltningskompetanse styrkes og utvides gjennom IKT-rådet og tverrfaglig samarbeid med innkjøpsavdelingen i Gjesdal kommune. Ved anskaffelser av nye IKT-løsninger skal krav til integrasjon inngå i kravspesifikasjoner og være en del av tildelingskriteriene. Krav til integrasjon skal følge de nasjonale initiativ på dette området.

Leverandører av IKT-løsninger skal i samarbeid med IKT-avdelingen ha ansvaret for drift og vedlikehold av løsningene de leverer.

Feilsøking, feilretting og oppgraderinger skal primært utføres av leverandørene, ikke IT-enheten. Dette må være avklart i alle kontrakter som inngås mellom Gjesdal kommune og leverandør.

For alle IKT-løsningene skal det etableres drifts- og vedlikeholdsavtaler som regulerer dette.

Gjesdal kommune er avhengig av eksterne konsulenter på noen områder hvor man ikke har nødvendig kompetanse eller kapasitet internt i organisasjonen.

6. Risiko og problemstillinger

Følgende momenter vil kunne påvirke kommunens muligheter til å nå de mål som er satt i den digitale strategien:

6.1 Økonomi

Implementering av gode IKT-løsninger koster. Kommunens stramme økonomiske situasjon vil påvirke mulighetene for investeringer innenfor infrastruktur og egnede IKT-løsninger. En god gjennomføring vil kreve at det settes av nødvendige midler og personellressurser over tid. Hvis ikke flere ressurser i form av kapasitet settes inn, vil dette medføre en streng prioritering av hvilke tiltak som skal iverksettes.

6.2 Gevinstrealisering

En investering gjort av en enhet vil ikke nødvendigvis medføre en gevinst for enheten selv, men for andre enheter i form av bedre arbeidsprosesser. Det må være fokus på å dokumentere og kommunisere de oppnådde effekter i form av prosesser, datakvalitet og sikkerhet.

6.3 Bemanning – beholde kompetanse og nyrekruttering av ansatte med nødvendig kompetanse

Gjesdal kommune opererer i en region med sterkt press på arbeidsmarkedet. Det vil være krevende å beholde ansatte med viktig kunnskap og kompetanse, samt å rekruttere nye ansatte med nødvendig kompetanse. Kommunen må derfor ha fokus på å være en interessant og attraktiv arbeidsplass (jfr. arbeidsgiverstrategien).

6.4 Leverandøravhengighet

For å få til gode IKT-løsninger og prosesser er kommunen avhengig av at leverandørene av IKT-løsningene videreutvikler sine løsninger. Gjesdal kommune må derfor engasjere seg i de fora som gir påvirkningsmuligheter overfor leverandørene og være en profesjonell og krevende kunde som utfordrer leverandørene til å utvikle løsninger i tråd med kommunens behov.

7.IKT Styringsmodellen

VIKTIGE BESLUTNINGSORGAN							
VIKTIGE BESLUTNINGSOMRÅDER	RÅDMANNENS LEDERGRUPPE (RLT)	IKT-RÅD	TJENESTEOMRÅDE RESULTATENHET, STAB/STØTTE	SYSTEMEIER	IKT-AVDELINGEN	INNKJØP	WEB/ARKIV ANSVARLIG
<i>Digital strategi og strategisk plan</i>	Oppdragsgiver. Gir føringer og godkjenner endelig plan og strategi	Referanse- gruppe	Gir innspill	Gir innspill	Utarbeider	Gir innspill	Gir innspill
<i>Anskaffelser av IKT- løsninger</i>	Prioriterer og godkjenner	Vurderer og anbefaler til RLT	Initierer og avklarer systemeierskap. Melder inn ønske om planlagte anskaffelser. Prosjektdeltakere	Initierer behov og melder inn til IKT-rådet Leder anskaffelses- prosjektet	Mottar melding om planlagte anskaffelser. Rådgiver og bidragsyter. Prosjektdeltaker	Rådgiver. Delta i anskaffelses- prosjektet. Vedlikeholder anskaffelses- rutiner, kvalitetssikrer anbudsprosessen og kontrakt	Gir innspill

VIKTIGE BESLUTNINGSORGAN							
VIKTIGE BESLUTNINGSOMRÅDER	RÅDMANNENS LEDERGRUPPE (RLT)	IKT-RÅD	TJENESTEOMRÅDE RESULTATENHET, STAB/STØTTE	SYSTEMEIER	IKT-AVDELINGEN	INNKJØP	WEB/ARKIV ANSVARLIG
<i>Integrasjon og ID- håndtering</i>		Godkjenner overordnede integrasjons- prinsipper		Prosjektdeltaker finansierer	Ansvarlig for drift og oppsett av integrasjons- løsninger. Utarbeide overordnede integrasjons- prinsipper. Prosjektleder ved integrasjons- prosjekter	Påser at integrasjons- prinsipper legges til grunn i anskaffelses- prosesser	<i>Integrasjon og ID- håndtering</i>
<i>Finansiering av IKT løsninger</i> <i>Enhetens eksisterende budsjetttramme</i> <i>IKT- midler avsatt i økonomiplanen</i> <i>Eget tiltak vedtatt i økonomiplanen</i>	Setter budsjetttramme for IKT enheten Endelig prioritering av tiltak i rådmannens forslag til økonomiplan Bestemmer størrelsen på IKT- midler i øk.planen	Vurdere å foreslå prioritering av nye tiltak til RLT Tildeler IKT- midler etter prioriteringer fastsatt av RLT	Driftskostnader Melder inn behov som ikke lar seg finansiere innen eksisterende rammer Melder inn prosjekt	Driftskostnader	Driftskostnader infrastruktur Kvalitetssikring og konsekvens- vurdering av innmeldte behov		

VIKTIGE BESLUTNINGSORGAN							
VIKTIGE BESLUTNINGSOMRÅDER	RÅDMANNENS LEDERGRUPPE (RLT)	IKT-RÅD	TJENESTEOMRÅDE RESULTATENHET, STAB/STØTTE	SYSTEMEIER	IKT-AVDELINGEN	INNKJØP	WEB-/ARKIV ANSVARLIG
<i>Virksomhetsarkitektur</i>	Godkjenner overordnet virksomhets- arkitektur	Samkjører prosess- modeller	Prosessmodellering		Utarbeide og vedlikeholde IKT- arkitektur iht. de overordnede arkitektur- prinsipper		
<i>Infrastruktur</i>	Godkjenner og delegerer til IKT		Initiere behov		Ansvarlig for drift, oppsett og vedlikehold Leverandør- kontakt		

VIKTIGE BESLUTNINGSORGAN							
VIKTIGE BESLUTNINGSOMRÅDER	RÅDMANNENS LEDERGRUPPE (RLT)	IKT-RÅD	TJENESTEOMRÅDE RESULTATENHET, STAB/STØTTE	SYSTEMEIER	IKT-AVDELINGEN	INNKJØP	WEB-/ARKIV ANSVARLIG
<i>Sikkerhet</i>	Øverste sikkerhetsansvarlig		Opplæring	Tilgangsstyring. Applikasjons- sikkerhet og behandling av person- opplysninger	Sikkerhets- ansvarlig, infrastruktur, IKT beredskap		Vedlikehold av IS håndbok, Sikker- hetsrevisjon, vedlikehold registeroversi kt
<i>Opplæring og brukerstøtter</i>			Ansvarlig for IKT- opplæring	Ansvarlig for fagsystemer man er systemeier for	Generell brukerstøtte		

8. IKT Råd

8.1 Formål:

- IKT-rådet skal få en helhetlig samlet oversikt over organisasjonens behov for IKT-løsninger.
- IKT-rådet skal foreslå for rådmannens ledergruppe hvilke løsninger som skal prioriteres først ihht IT-prinsippene spesielt og digital strategi generelt.
- IKT-rådet skal informeres av tjenesteområdene og informere rådmannens ledergruppe om videreutvikling av eksisterende løsninger.

8.2 Mål:

- utstrakt bruk av standardiserte IKT-løsninger for hele forvaltningen
- flere oppgaver kan løses mer effektivt samlet enn at hver enhet har sine egne løsninger
- oppnå en mer effektiv ressursbruk
- oppnå en stabil, strømlinjeformet og forutsigbar drift
- på sikt oppnår kommunen en bedre kontroll, kvalitet og effektivitet på IT-driften

8.3 Styringsgruppen:

Rådmannens ledergruppe.

8.4 IKT-rådsleder:

Assisterende rådmann.

8.5 Medlemmer av IKT-rådet:

IKT-rådet skal bestå av personer som har kompetanse innen organisasjonsutvikling på strategiske nivå i forvaltningen og skal representere sitt tjenesteområde.

- Økonomisjef
- Personal- og organisasjonssjef
- IKT-leder
- Representant fra tjenesteområdet Samfunnsutvikling
- Representant fra tjenesteområdet Opplæring
- Representant fra tjenesteområdet Barnehage
- Representant fra tjenesteområdet Helse og Velferd

Til sammen 8 medlemmer. IKT-leder er sekretær for rådet.

9. Definisjon av systemeiere av IKT løsninger i Gjesdal kommune

Systemeier er en organisatorisk enhet v/leder. Systemeier oppnevner en person som systemansvarlig for daglig ivaretagelse av systemeierrollen. Den enkelte systemansvarlig oppfordres til å etablere og lede et brukerforum med regelmessige møter. Opplegg for dette fastlegges for hver enkelt IKT-løsning.

9.1 Alle IKT-løsninger skal ha en systemeier:

- Systemeieransvaret legges til den enheten som naturlig har et hovedansvar for det fag- eller tjenesteområde som IKT-løsningen omfatter.
- Kommunalsjefene er systemeiere for kommuneovergripende fellesprogrammer innen sine respektive hovedområder.

9.2 Systemeier har det funksjonelle ansvaret for IKT-løsningen:

- Avklare om IKT-løsningen bør oppgraderes eller erstattes.
- Gi bruker opplæring og veiledning i bruk av IKT-løsningen.
- Koordinere endringer og kommunikasjon mot brukerne.
- Utvikling og kontroll av rutiner knyttet til bruk av IKT-løsningen.
- Ansvar for utviklingsprosjekt for IKT-løsningen både økonomisk og funksjonelt.

9.3 Systemeier er økonomisk ansvarlig og skal:

- Sikre at IKT-løsningen utnyttes best mulig og henter ut maksimale gevinster.
- Sikre at IKT-løsningen totalt sett er fornuftig i forhold til kost/nytte.
- Sikre at IKT-løsningen passer inn i kommunens øvrige tekniske infrastruktur.

9.4 Systemeier er ansvarlig for leverandørkontakt:

- Tegner drifts- og vedlikeholdsavtale med leverandør.
- Kontrollere at drift og funksjonalitet er ihht kontrakt og avtale.
- Følger opp leverandør i forhold til rapportering og avvik.
- Melde utviklingsbehov og ønsker om videreutvikling til leverandør.

9.5 Systemeier er sikkerhetsmessig ansvarlig for IKT-løsningen og de opplysninger som forvaltes i denne:

- Behandlingsansvarlig¹ for personopplysninger i IKT-løsningen.
- Ansvar for oppfølging av lover og regler relatert til IKT-løsningen (personregister, arkivering, m.v.).
- Sørge for at bevaringspliktige data blir tilgjengelig for fremtiden.
- Etablere, endre og fjerne tilganger.
- Påse at aktuelle tjenester kan drives videre ved eventuelle strømbrydd eller uønsket nedetid gjennom å ha manuelle rutiner.

¹ ...er den som bestemmer formålet med behandlingen av personopplysninger og hvilke hjelpemidler som skal brukes. Dette vil som oftest være virksomhetens daglige leder (Definisjon hentet fra Sandnes kommunes informasjonssikkerhetshåndbok).

